

СРЕДЊА ШКОЛА У КЛАДОВУ

**ПРАВИЛНИК О
МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И
БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ БОРАВКА У
ШКОЛИ И ТОКОМ СВИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ
ОРГАНИЗУЈЕ ШКОЛА**

У Кладову, 2022. година.

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 – др.закон, 10/19, 6/20, 129/21 . др.закон) а у вези са чл. 108. став 1. истог Закона, у даљем тексту: Закон, Школски одбор Средње школе у Кладову је на седници одржаној __.12.2022. године, једногласно донео

**ПРАВИЛНИК О
МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И
БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ БОРАВКА У ШКОЛИ И
ТОКОМ СВИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ
СРЕДЊА ШКОЛА У КЛАДОВУ**

Основне одредбе

Члан 1.

Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у Школи и за време извођења свих активности које организује Школа (у даљем тексту: Правилник) прописују се мере, начин и поступак заштите и безбедности ученика Школе и начин њиховог спровођења, у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе.

Заштита и безбедност ученика спроводи се у складу са Упутством које је прописао Министар надлежан за послове образовања и васпитања (Упутство за израду акта којим установе образовања и васпитања прописују мере, начин и поступак заштите и безбедности деце и ученика, бр. 601-00-00019/2022-04 од 20.05.2022. године).

Члан 2.

Средства за спровођење мера из члана 1. Правилника, на начин прописан Правилником, обезбеђују се у буџету јединице локалне самоуправе, у складу са чланом 189. став 1. тачка 8) ЗОСОВ-а.

Члан 3.

Правилником се обезбеђује ученицима право на заштиту и безбедност:

- 1) у школској згради и школском дворишту, као и приликом приступа установи (објекту и дворишту);
- 2) на путу између куће и Школе;
- 3) ван школске зграде и школског дворишта - за време остваривања образовно-васпитног рада или других наставних и ваннаставних активности које организује Школа.

Ученици имају право на заштиту и безбедност од:

- 1) поступака других лица (других ученика, запослених, родитеља, односно другог законског заступника детета и ученика и трећих лица који угрожавају њихову безбедност)

- 2) болести и повреда,
- 3) елементарних непогода (поплава, земљотреса, пожара, других несрећа/удеса, катастрофа или других ванредних околности и ситуација које могу угрозити безбедност деце и ученика у установи.

Члан 4.

Одељењски старешина и предметни наставници у обавези су да у свакодневном контакту са ученицима, нарочито на часовима одељењске заједнице и када са ученицима обрађују одговарајуће програмске садржаје, ученике упознају са опасностима са којима се могу суочити за време боравка у школи и током извођења других активности које организује Школа, као и са начином понашања којим се те опасности могу избећи или отклонити.

Запослени, родитељи, односно други законски заступници и ученици обавезни су да директору, школском педагогу, секретару Школе, дежурном наставнику или другом овлашћеном лицу, пријаве сваку појаву за коју посумњају да би могла да угрози заштиту и безбедност ученика.

Члан 5.

Одредбе Правилника дужни су да поштују директор Школе (у даљем тексту: директор), сви запослени у Школи, ученици, родитељи, односно други законски заступници и трећа лица када се налазе у школској згради, школском дворишту или на другом месту на којем се остварује образовно-васпитни рад или друга активност у организацији Школе.

Члан 6.

Неспровођење мера безбедности ученика од стране запослених, прописаних Правилником, сматра се тежом повредом радне обавезе, за коју се води дисциплински поступак, и за коју може да се изрекне новчана казна или удаљење са рада у трајању до три месеца, или мера престанка радног односа, уколико се неспровођење мера безбедности учини свесним нехатом, намерно или у циљу прибављања себи или другоме противправне имовинске користи (сагласно одредбама Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности запослених Школе). Дисциплинска одговорност запослених не искључује кривичну и материјалну одговорност.

Понашање ученика којим угрожава властиту или безбедност других ученика и запослених у Школи, у школским и другим активностима које организује Школа, прописаних овим Правилником, сматра се тежом повредом обавеза ученика, за коју се води васпитно-дисциплински поступак и изричу мере у складу са Правилником о васпитно-дисциплинској одговорности ученика у Школи.

Члан 7.

Запослени, родитељи, односно други законски заступници и ученици обавезни су да директору, школском педагогу, секретару Школе, дежурном наставнику или другом овлашћеном лицу пријаве сваку појаву за коју посумњају да би могла да угрози безбедност ученика.

Члан 8.

Посебна обавеза директора је да повремено проверава да ли се спроводе мере за остваривање заштите и безбедности ученика.

Неспровођење мера за безбедност и заштиту ученика, прописаних Правилником, представља разлог за разрешење директора, у складу са Законом.

Члан 9.

Ради спровођења мера утврђених Правилником, Школа сарађује са државним органима, органима општине и другим субјектима и надлежним институцијама са којима је таква сарадња потребна у поступку обезбеђивања и спровођења мера утврђених Правилником.

Члан 10.

На материју коју уређује Правилник примењују се и одредбе других општинских аката Школе чија је примена важна за остваривање заштите и безбедности ученика.

Заштита и безбедност ученика приликом приступа школској згради и школском дворишту

Заштита и безбедност ученика приликом приступа установи (објекту и дворишту) подразумева: приступачност дворишта за кретање свих учесника у образовно-васпитном процесу у складу са конфигурацијом терена, обезбеђење прилазне рампе објекту школе за слабо покретна лица, сигурносних рукохвата, обезбеђење неопходне саобраћајне сигнализације (на прилазним саобраћајницама видно одштампан пешачки прелаз и ознака близине школе, постављен знак за опрез - деца на путу, знак за регулисање брзине).

Мере заштите и безбедности ученика приликом приступа установи из претходног става, спроводе се у сарадњи са општинским органима власти.

У сарадњи са градском комуналном службом, Школа сарађује ради обезбеђења тротоара и уличног осветљења на прилазу установи, правилног размештаја, односно постављања контејнера, да не ометају улаз у двориште установе и зграду, редовно уклањање биљака и корова који изазивају алергије, контролисаног присуства паса луталица у близини и дворишту Школе и др.

У зимском периоду, домари школе брину о безбедности приступа дворишту и згради школе када је у питању потреба уклањање леда и снега у дворишту школе и прилазним степеништима на уласку у зграду школе.

У школском дворишту је забрањено кретање моторних возила и возила микромобилности, као и улазак и задржавање возила која нису возила установе и запослених у њој. На улазној капији Школе постављен је знак забране уласка моторним возилима незапослених у установи. За возила трећих лица обезбеђен је паркинг простор испред школског дворишта.

Заштита и безбедност у школској згради и школском дворишту

Члан 11.

Током боравка у школској згради и школском дворишту, Школа предузима мере заштите и безбедности ученика које се тичу сигурности простора у којем ученици бораве – ограђеност дворишта, којим се смањује степен ризика од могућности приступа трећих лица школској згради и дворишту; осветљеност простора око објекта; видео надзор (у складу са материјалним могућностима Школе), мере заштите од физичког повређивања ученика (обезбедити да подови нису клизави или ставити одговарајућу ознаку), обезбеђен приступ уређајима за грејање и простору за складиштење огрева, уређајима за обезбеђивање довода електричне енергије и санитарним чворовима и др.

За време трајања наставе и других активности, стално су откључана главна улазна врата Школе и врата посебног улаза за наставнике.

За откључавање улазних врата Школе овлашћено је помоћно особље од стране директора школе, а о броју и поседовању резервних кључева улазних врата школе одлучује, такође, директор школе.

Домар откључава улазна врата 30 минута пре почетка наставе, проверава стање школских просторија (учионица, ходника, тоалета, радионица, физкултурне сале, кухиње) и дворишта са посебним освртом на терене и спортске справе које користе и грађани, и о томе обавештава директора, или секретара, а у случају потребе предузима неопходне мере.

Члан 12.

Када се у Школи не изводи настава и друге активности сва улазна врата на школској згради су закључана.

За закључавање улазних врата на крају радног времена задужено је помоћно особље, а у одређеним случајевима – други запослени, по овлашћењу директора.

Члан 13.

Наставна средства која Школа користи у образовно – васпитном процесу (столарија, намештај, школски прибор, спортски реквизити, справе у физкултурној сали, алати, уређаји и инструменти у машинској радионици, електро лабораторији, кабинетима физике, информатике и рачунарства, куварства, морају бити у исправном стању и без већих оштећења. Хемикалије које се користе у кабинету хемије морају бити добро затворене и изоловане од ученика, уз могућност контакта само уз дозволу присутног наставника.

Одржавање дисциплине ученика током њиховог боравка у згради и дворишту школе, посебно у учионицама у којима треба повећати мере безбедности због присуства хемикалија, уређаја, апарата и других справа, протоколи извођења огледа у лабораторијама, коришћење заштитне опреме и процедуре, регулисани су посебним општим актом којим се прописују правила понашања у Школи.

Оштећења наставних средстава због којих више нису у употребном стању пријављују се благовремено управи школе, ради оправке или набавке нових.

Члан 14.

У школи је забрањен унос и гајење отровних биљака или биљака које изазивају алергије, као и употреба спрејева или токсичних лепкова.
Практикује се често отварање прозора и проветравање просторија.

Члан 15.

Понашање ученика пре, за време и после одржавања наставе и других активности у школи, улаз и излаз из школе, дежурства, односи са другим ученицима и запосленим и друга права, обавезе и одговорности ученика које се односе на њихово понашање, уређени су општим актом којим се прописују правила понашања у Школи.

Обавезе дежурних наставника пре почетка наставе, за време одмора и након завршетка наставе, за време боравка ученика у Школи, уређени су општим актом којим се прописују правила понашања у Школи.

Обавезе одељењских старешина, наставника и свих запослених, као и родитеља, односно других законских заступника за време боравка у Школи и пријем и кретање лица која долазе у Школу, забрана пушења, уношења експлозивних материја и других опасних предмета, уређени су општим актом којим се прописују правила понашања у Школи.

Пријем родитеља, односно других законских заступника, као и улазак трећих лица у Школу, евидентира се при уласку у Школу, од стране задуженог лица из састава помоћног особља, које приликом уласка, уз овлашћење директора школе, утврђује идентитет лица.

Заштита од болести и повреда

Члан 16.

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од болести и ширења заразе, Школа:

1) стара се о уредности и чистоћи школских просторија и школског дворишта, у складу са санитарно - хигијенским прописима и мерама (дезинфекција, дезинсекција и дератизација), проверава исправност воде за пиће након неких хаварија;

2) организује обављање прописаних периодичних систематских лекарских прегледа ученика;

3) поступа по мерама надлежних органа наложеним у складу са прописима у области здравства;

4) у случају промена код ученика које се односе на његово здравствено стање обавештава родитеља, предузима хитне мере уколико су неопходне и сарађује са лекаром за децу школског узраста и надлежним здравственим институцијама.

Члан 17.

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од повреда, Школа:

1) према својим могућностима, обезбеђује набавку и коришћење школског намештаја, наставних и других средстава који су безбедни за употребу и одговарају психофизичким својствима ученика;

2) примењује стандарде и нормативе који се односе на школски простор, број ученика у одељењу и друге услове за обављање делатности;

3) обезбеђује стални надзор наставника или стручног сарадника за време рада на уређајима или с предметима који могу изазвати повреду, као и за време извођења активности које представљају потенцијалну опасност за настанак повреде;

4) родитеља ученика чије здравствено стање, према процени директора, наставника или стручног сарадника, може представљати опасност за друге ученике и запослена лица, обавезује да таквог ученика одведе на одговарајући преглед и забрањује му долазак на наставу и друге активности које организује Школа, док надлежни лекар не потврди да опасност не постоји;

5) има истакнуто место у којем се налази комплет за прву помоћ, и одређено лице које је задужено да проверава/допуњује садржину комплета;

6) одређено лице које у случају потребе пружања прве помоћи ученику до доласка лекара, позива хитну помоћ и обавештава родитеља и другог законског заступника о стању детета и које је задужено да обавести надлежног лекара о појави инфективне болести код ученика;

б) видно обележен број телефона хитне помоћи и надлежног дома здравља, као и начин поступања у ситуацији када је потребно детету и ученику указати прву помоћ или постоји сумња на потенцијални здравствени ризик или повреду детета, односно ученика;

Члан 18.

Обавеза родитеља је да ученика, чије је здравствено стање такво да може да представља опасност за друге ученике и запослене, одведу на одговарајући здравствени преглед и не шаљу га на наставу и друге активности које организује Школа, док не добије одговарајућу потврду лекара о здравственој способности.

Заштита од пожара, поплаве, електричне струје, удара грома, елементарних непогода и других опасних појава

Члан 19.

Ради остваривања заштите од пожара, удара грома и избијања елементарних непогода, запослени и ученици су дужни да спроводе мере прописане Законом о заштити од пожара, других прописа који уређују ову материју, планова заштите од пожара, одлука надлежног органа јединице локалне самоуправе, школског одбора и других органа, као и општег акта Школе којим се уређују начин, поступак и мере у области противпожарне заштите.

Члан 20.

Ради остваривања заштите и безбедности од поплаве и изливања фекалија, домар свакодневно проверава исправност водоводних и канализационих инсталација, предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора или секретара о уоченим променама на водоводним и канализационим инсталацијама, које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Члан 21.

Ради остваривања заштите и безбедности од електричне струје, домар свакодневно контролише и проверава исправност електричних инсталација, котларнице и система за централно грејање школе, клима уређаја, и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора или секретара о уоченим променама на електричним и грејним инсталацијама, које могу угрозити безбедност.

Члан 22.

Уређаји, други предмети и материје који се користе у наставном процесу, за одржавање хигијене или у друге сврхе морају се држати ван домашаја неовлашћених лица, ако могу представљати опасност по живот и здравље ученика.

Члан 23.

Ради остваривања заштите и безбедности од удара грома, Школа редовно проверава исправност громобранских инсталација, у складу са прописима у тој материји.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора или секретара о уоченим променама на громобранским инсталацијама, које могу довести у питање њихово функционисање.

Поред спровођења мера из ст. 1. и 2. овог члана, Школа је обавезна да за време грмљавине обезбеди да ученици буду у школској згради.

Заштита и безбедност на путу између куће и школе

Члан 24.

Директор Школе је обавезан да сарађује са органима надлежним за безбедност саобраћаја и прати стање саобраћајне сигнализације на прилазима Школи.

Сваки запослени обавезан је да о уоченим недостацима на саобраћајној сигнализацији обавести директора или секретара, који ће ради решавања проблема ступити у контакт с надлежним органима.

Члан 25.

Школа пред надлежним органима покреће иницијативе ради побољшања безбедности у саобраћају на прилазима Школи (постављање "лежећих полицајаца", семафора и других уређаја, организовање дежурства саобраћајних полицајаца и др.

Члан 26.

Заштита ученика у саобраћају обезбеђује се организовањем предавања саобраћајних стручњака, приказивањем филмова о саобраћају, разговором на часовима одељењске заједнице и родитељским састанцима.

Поред активности усмерених на побољшање безбедности у саобраћају, у вези са заштитом и безбедношћу ученика на путу од куће до Школе и обратно, директор и запослени из реда наставног особља:

- 1) опомињу ученика којег сретну на његовом путу од куће до Школе или обратно, ако се небезбедно понаша;
- 2) о сваком небезбедном понашању ученика обавештавају његовог одељењског старешину, који о томе обавештава његовог родитеља и предузима друге мере;

Заштита и безбедност ван зграде Школе и школског дворишта, за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује Школа

Члан 27.

На остваривање заштите и безбедности ученика за време боравка на излету, екскурзији или настави у природи, као и за време извођења неке друге школске активности ван зграде Школе и школског дворишта (такмичења, одласци у позоришта, посете музејима и другим установама и институцијама) и ваншколских активности, примењују се основне одредбе овог Правилника, а сходно се примењују његове одредбе о остваривању заштите и безбедности ученика у згради Школе и школском дворишту.

У циљу заштите и безбедности ученика, треба водити рачуна о томе да се превоз ученика на републичка такмичења, по правилу, не врши у касним ноћним или раним јутарњим сатима да би ученици учествовали на такмичењу;

Заштита и безбедност ученика за време извођења излета, екскурзија и наставе у природи и сличних активности

Члан 28.

Екскурзија, једнодневни излети и настава у природи, као облици образовно-васпитног рада, изводе се у складу са школским програмом, који је донет на основу одговарајућег важећег наставног плана и програма, годишњим планом рада школе и програмом за организовање екскурзије, једнодневних излета и наставе у природи.

Екскурзија, једнодневни излети и настава у природи се могу изводити након добијене сагласности Савета родитеља Школе.

Члан 29.

Приликом избора понуђача за извођење излета, екскурзије, наставе у природи сличних активности са ученицима, Школа ће посебну пажњу посветити његовој оспособљености за остваривање заштите и безбедности ученика за време активности која се организује.

Уговор који се закључује за извођење екскурзије, једнодневних излета и наставе у природи мора да садржи посебне ставке које се односе на предузимање мера заштите и безбедности ученика.

Оспособљеност понуђача за остваривање заштите и безбедности ученика односи се нарочито на:

- 1) поседовање одговарајуће лиценце за рад;
- 2) кадровску и техничку опремљеност за организовање путовања ученика;
- 3) кадровску и техничку опремљеност за остваривање заштите и безбедности ученика у објекту у којем су смештени (физичко и техничко обезбеђење објекта, обезбеђена медицинска помоћ и тако даље);
- 4) квалитет исхране ученика;

Смештај ученика на екскурзији и извођење наставе у природи мора се обезбедити само у објектима који испуњавају услове за извођење ових облика образовно-васпитног рада.

Пре поласка на екскурзију и наставу у природи Школа обавезно организује лекарски преглед свих ученика.

Заштита и безбедност ученика за време извођења практичне наставе и праксе

Члан 30.

Школа посебну пажњу посвећује условима за остваривање и заштиту ученика за време извођења практичне наставе и професионалне праксе, при чему се посебно мисли на:

1) одређивање предметних наставника који ће редовно проверавати исправност машина, апарата и других уређаја које користе ученици у реализацији практичне наставе; пратити рад ученика, обучити ученике за примену мера заштите на раду и правилно руковање машинама, апаратима и алатима, хемикалијама за реализацију наставе, контролисати употребу прописане заштитне опреме од стране ученика, упознати ученике са њиховим правима, обавезама и одговорностима везаним за остваривање практичне наставе;

2) закључивање уговора о извођењу практичне наставе и професионалне праксе са привредним друштвом, установом или другом организацијом која за то у потпуности испуњава безбедносне услове;

3) потпуно и прецизно уговорно дефинисање обавеза и одговорности организације у којој се изводи настава у вези са остваривањем заштите и безбедности ученика;

4) честе контакте директора, наставника и стручних сарадника са

организацијом у којој се изводи настава и обилажење ученика за време извођења наставе, без најаве, ради провере остварености њихове заштите и безбедности;

**Обавезе Школе у заштити ученика од дискриминације,
злостављања, занемаривања, вређања угледа,
части или достојанства и страначког организовања и деловања**

Члан 31.

У Школи су забрањене дискриминација и свако дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање према ученицима а које се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, изгледу и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дис-криминације.

Остваривању овог вида заштите и безбедности ученика служе поштовање одредаба правила понашања у Школи и активности стручног тима Школе за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

Школа је дужна да предузме све мере прописане Правилником и законским прописима када се посумња или утврди дискриминаторно понашање према ученику Школе.

У препознавању и спровођењу превентивних и интервентних активности у вези забране дискриминације, Школа је у обавези да поступа у складу са следећим подзаконским актима:

1) Актом који регулише поступање Школе када се посумња или утврди дискриминаторно понашање, начине спровођења превентивних и интервентних активности, обавезе и одговорности запосленог, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника, трећег лица у Школи, органа и тела Школе установе и друга питања од значаја за заштиту од дискриминације, који прописује министар надлежан за послове образовања и васпитања;

2) Актом којим се утврђују ближи критеријуми за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика или трећег лица у Школи, а који заједнички прописују министар надлежан за послове образовања и васпитања и министар надлежан за послове људских права.

Члан 32.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање ученика, а сходно тумачењима ових појмова утврђеним у члану 111. ЗОСОВ-а и

подзаконским актима.

Школа ће одмах поднети пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања, нарочито ако је то учињено од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Члан 33.

У Школи је забрањено свако понашање запосленог према ученику и ученика према другом ученику којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор Школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

Школа ће своје поступање када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, у погледу начина спровођења превентивних и интервентних активности, услова и начина за процену ризика, начина заштите и других питања од значаја за заштиту, спроводити у складу са посебним подзаконским актом.

Завршне одредбе

Члан 34.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председник Школског одбора,

Душан Белић

Правилник је истакнут на огласној табли школе дана _____ 2022. године, а ступио је на снагу _____ 2022. године.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о безбедности ученика дел.бр. _____ од _____ .г.

Секретар,

Светлана Поповић

